

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์
จังหวัดแพร่
รับที่ 1072
วันที่ 10 ตุลาคม 2568
เวลา

ที่ พร ๐๐๑๗.๓/ว ๓๓/ว/๐

ศาลากลางจังหวัดแพร่
ถนนไชยบูรณ์ พร ๕๔๐๐๐

๑๐ ตุลาคม ๒๕๖๘

เรื่อง การประสานงานเพื่อการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลกรณีมีการสแกนมาตาเพื่อแลกรับสินทรัพย์ดิจิทัล
เรียน หัวหน้าส่วนราชการทุกส่วน นายอำเภอทุกอำเภอ นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดแพร่
และนายกเทศมนตรีเมืองแพร่

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือคณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล ด่วนที่สุด ที่ ดศ(สคส) ๕๑๒/ว ๑๓๔๑
ลงวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๖๘ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (สคส.) ได้มีหนังสือแจ้งว่า (สคส.) เป็นหน่วยงานของรัฐที่มีวัตถุประสงค์เกี่ยวกับการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลของประเทศ มีหน้าที่และอำนาจตามมาตรา ๔๓ มาตรา ๔๔ และมาตรา ๗๖ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. ๒๕๖๒ โดยศูนย์เฝ้าระวังการละเมิดข้อมูลส่วนบุคคล (PDPC Eagle Eye) ในฐานะพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลได้ติดตาม เฝ้าระวังและสังเกตการณ์ กรณีโครงการ Worldcoin ซึ่งก่อตั้งโดย Sam Altman (ผู้ร่วมก่อตั้งของ OpenAI) เป็นผู้ริเริ่ม ได้มีการเชิญชวนให้ประชาชนในหลายประเทศรวมถึงประเทศไทยทำการสแกนมาตา ซึ่งเป็นข้อมูลส่วนบุคคลประเภทอ่อนไหว (Sensitive Data) ผ่านเครื่อง Orb เพื่อแลกรับเหรียญดิจิทัลโดยบริษัทอ้างว่าข้อมูลมาตาดังกล่าวจะถูกกลบทำลายทิ้งทันที และมีวัตถุประสงค์เพียงเพื่อยืนยันความเป็นมนุษย์ผ่านแอปพลิเคชัน World App เท่านั้น ซึ่งต่อมาปรากฏว่ามีการจ้างคนมาสแกนมาตาเพื่อแลกรับ Worldcoin จำนวนมากจนเกิดความวุ่นวายไม่สงบเรียบร้อยในหลายพื้นที่ในประเทศไทย กรณีดังกล่าวทำให้พี่น้องประชาชนสังคมไทยมีเหตุสงสัยในวัตถุประสงค์ของบริษัทผู้ดำเนินการเพื่อยืนยันความเป็นมนุษย์จริงหรือไม่ มีการลบทำลายข้อมูลมาตาจริงหรือไม่ และมีมาตรการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของข้อมูลส่วนบุคคลเพียงพอ สอดคล้องกับกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลหรือไม่ นอกจากนี้ ยังเห็นว่าการดำเนินการดังกล่าวอาจเป็นช่องทางไปสู่การกระทำผิดตามกฎหมายอื่น โดยไม่สามารถตรวจสอบได้หรือไม่ ศูนย์เฝ้าระวังฯ จึงได้ตรวจสอบและได้เชิญบริษัทมาชี้แจงรายละเอียดร่วมกับหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง ซึ่งต่อมาได้กำหนดวันตรวจพิสูจน์หลักฐานต่อสาธารณชนในวันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๖๘ ภายหลังการจัดให้มีการตรวจพิสูจน์หลักฐานการลบทำลายข้อมูลมาตาในกรณีสแกนมาตาแลกเหรียญ WorldID ดังกล่าวพบว่าผู้ที่สแกนมาตาไปแล้วไม่สามารถสแกนซ้ำได้ จึงชัดเจนว่าการสแกนมาตานอกจากมีวัตถุประสงค์ในการยืนยันความเป็นมนุษย์แล้ว ยังมีวัตถุประสงค์ในการตรวจสอบไม่ให้ซ้ำบุคคลเดิมอีกด้วยแม้ว่าในการทำงานของ Orb จะมีการลบทำลายข้อมูลมาตาหรือไม่ก็ตาม ก็ถือได้ว่าข้อมูลมาตาดังกล่าวสามารถย้อนกลับมาระบุถึงตัวบุคคลนั้นได้ไม่ว่าทางตรงทางอ้อมซึ่งประเด็นนี้ประชาชนควรต้องทราบก่อนตัดสินใจให้ความยินยอมเข้าสู่สแกนมาตา รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

เพื่อให้การคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. ๒๕๖๒ จังหวัดแพร่จึงขอให้ทุกหน่วยงานดำเนินการ ดังนี้

๑. ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนเข้าใจว่าสังคมต้องการ “ความโปร่งใส” และ “สิทธิของเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล” มาเป็นอันดับแรกเพื่อป้องกันไม่ให้ประชาชนหลงเชื่อและให้ความยินยอมทั้งที่ยังไม่อาจ

/ทราบวัตถุประสงค์...

ทราบวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน อันอาจมีผลต่อการตัดสินใจในการให้ข้อมูลส่วนบุคคลของตนเอง และอาจมีผลต่อความสงบเรียบร้อยต่อสังคมและศีลธรรมอันดีของประชาชนอีกด้วย จึงขอแจ้งมาตรการกำกับดูแลการแจ้งวัตถุประสงค์ของทางบริษัทในขั้นตอนการขอความยินยอมจากเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลนั้น ต้องมีการขอความยินยอมโดยชัดแจ้งโดยต้องมีการติดป้ายเตือน ณ จุดรับสแกน และข้อความเตือนในแอปพลิเคชันเพื่อแจ้งวัตถุประสงค์ให้ชัดเจนแยกส่วนต่างหากจากข้อความอื่นโดยให้มีถ้อยคำในลักษณะที่สื่อได้ว่า "ข้อมูลม่านตาที่สแกนไปนั้นสามารถย้อนมาระบุตัวบุคคลนั้นได้ไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม และให้ผู้ใช้แอปพลิเคชันได้เฉพาะเจ้าของโทรศัพท์ผู้สแกนม่านตาเท่านั้น" หากบริษัทได้มีการดำเนินการดังกล่าวจะมีผลทำให้การขอความยินยอมในการเก็บรวบรวมข้อมูลม่านตาไม่ชอบด้วยกฎหมายตามมาตรา ๑๙ และเข้าข่ายฝ่าฝืนมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. ๒๕๖๒ (เก็บรวบรวมข้อมูลอ่อนไหวโดยมิได้รับความยินยอมโดยชัดแจ้ง) ซึ่งอาจมีโทษปรับทางปกครองตามมาตรา ๘๔ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. ๒๕๖๒ ต้องระวางโทษปรับทางปกครองไม่เกิน ๕ ล้านบาท

๒. ขอความร่วมมือตรวจสอบดูแลตามอำนาจหน้าที่และขอบเขตความรับผิดชอบในพื้นที่ หากพบการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายดังกล่าวขอให้บันทึกหลักฐานส่งแจ้งไปยังศูนย์เฝ้าระวังการละเมิดข้อมูลส่วนบุคคล (PDPC Eagle Eye) สดส. เพื่อดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลต่อไป ทั้งนี้หากพบว่าเป็นกรณีที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดตามกฎหมายอื่น หรือเป็นกรณีที่อยู่ในอำนาจหน้าที่และขอบเขตความรับผิดชอบ ขอให้พิจารณาดำเนินการตามอำนาจหน้าที่แล้วแจ้งประสานไปยัง สดส. เพื่อทราบเป็นข้อมูลในการบูรณาการเพื่อคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลของประชาชนร่วมกันต่อไป สำหรับอำเภอให้แจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ทราบด้วย

จึงเรียนมาเพื่อทราบและดำเนินการตามอำนาจหน้าที่

ขอแสดงความนับถือ

(นายชัยสิทธิ์ ชัยสัมฤทธิ์ผล)

รองผู้ว่าราชการจังหวัด ปฏิบัติราชการแทน

ผู้ว่าราชการจังหวัดแพร่

สำนักงานจังหวัด

กลุ่มงานอำนวยการ

โทรศัพท์/โทรสาร ๐ ๕๔๕๑ ๑๔๑๑

ด่วนที่สุด

ที่ ดศ(สคส) ๕๑๒/ว ๑๓๔๑

สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล
ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติฯ (อาคารซี) ชั้น ๕-๗
ถนนแจ้งวัฒนะ เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ ๑๐๒๑๐

๒๖ กันยายน ๒๕๖๘

เรื่อง การประสานงานเพื่อการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลกรณีมีการสแกนผ่านตาเพื่อแลกรับสินทรัพย์ดิจิทัล

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดแพร่

สิ่งที่ส่งมาด้วย รายงานความคืบหน้าผลการดำเนินการ จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วยสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (สคส.) เป็นหน่วยงานของรัฐที่มีวัตถุประสงค์เกี่ยวกับการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลของประเทศ มีหน้าที่และอำนาจตามมาตรา ๔๓ มาตรา ๔๔ และมาตรา ๗๖ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ.๒๕๖๒ โดยศูนย์เฝ้าระวังการละเมิดข้อมูลส่วนบุคคล (PDPC Eagle Eye) ในฐานะพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล ได้ติดตาม เฝ้าระวังและสังเกตการณ์ กรณีโครงการ Worldcoin ซึ่งก่อตั้งโดย Sam Altman (ผู้ร่วมก่อตั้งของ OpenAI) เป็นผู้ริเริ่ม ได้มีการเชิญชวนให้ประชาชนในหลายประเทศ รวมถึงประเทศไทยทำการสแกนผ่านตา ซึ่งเป็นข้อมูลส่วนบุคคลประเภทอ่อนไหว (Sensitive Data) ผ่านเครื่อง Orb เพื่อแลกรับเหรียญดิจิทัล โดยบริษัทอ้างว่าข้อมูลม่านตาดังกล่าวจะถูกลบทำลายทิ้งทันที และมีวัตถุประสงค์เพียงเพื่อยืนยันยืนยันความเป็นมนุษย์ผ่านแอปพลิเคชัน World App เท่านั้น ซึ่งต่อมาปรากฏว่ามีการจ้างคนมาสแกนผ่านตาเพื่อแลกรับ Worldcoin จำนวนมากจนเกิดความวุ่นวายไม่สงบเรียบร้อยในหลายพื้นที่ในประเทศไทย/กรณีดังกล่าวทำให้พี่น้องประชาชนสังคมไทยมีเหตุสงสัยในวัตถุประสงค์ของบริษัทผู้ดำเนินการเพียงเพื่อยืนยันยืนยันความเป็นมนุษย์จริงหรือไม่ มีการลบทำลายข้อมูลม่านตาจริงหรือไม่ และมีมาตรการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของข้อมูลส่วนบุคคลเพียงพอ สอดคล้องกับกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลหรือไม่ นอกจากนั้นยังเห็นว่าการดำเนินการดังกล่าวอาจเป็นช่องทางไปสู่การกระทำผิดตามกฎหมายอื่น โดยไม่สามารถตรวจสอบได้หรือไม่ ศูนย์เฝ้าระวังฯ จึงได้ตรวจสอบและได้เชิญบริษัทมาชี้แจงรายละเอียดร่วมกับหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง ซึ่งต่อมาได้กำหนดวันตรวจพิสูจน์หลักฐานต่อสาธารณชนในวันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๖๘ ภายหลังการจัดให้มีการตรวจพิสูจน์หลักฐานการลบทำลายข้อมูลม่านตา ในกรณีสแกนผ่านตาแลกเหรียญ WorldID ดังกล่าวพบว่าผู้ที่สแกนผ่านตาไปแล้วไม่สามารถสแกนซ้ำได้ จึงชัดเจนว่าการสแกนผ่านตา นอกจากมีวัตถุประสงค์ในการยืนยันยืนยันความเป็นมนุษย์แล้ว ยังมีวัตถุประสงค์ในการตรวจสอบไม่ให้ซ้ำบุคคลเดิมอีกด้วย แม้ว่าการทำงานของ Orb จะมีการลบทำลายข้อมูลม่านตาหรือไม่ก็ตาม ก็ถือได้ว่าข้อมูลม่านตาดังกล่าวสามารถย้อนกลับมาระบุถึงตัวบุคคลนั้นได้ไม่ว่าทางตรงทางอ้อม ซึ่งประเด็นนี้ประชาชนควรต้องทราบก่อนตัดสินใจให้ความยินยอมเข้าสู่สแกนผ่านตา รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

/ ดังนั้นเพื่อ...

ดังนั้นเพื่อให้การคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. ๒๕๖๒ ตามหน้าที่และอำนาจของ สคส. และสอดคล้องกับกฎหมายอื่นตามหน้าที่และอำนาจของหน่วยงานท่าน จึงขอเรียนประสานมายังท่าน ดังนี้

๑. สังคมต้องการ “ความโปร่งใส” และ “สิทธิของเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล” มาเป็นอันดับแรก เพื่อป้องกันไม่ให้ประชาชนหลงเชื่อและให้ความยินยอมทั้งที่ยังไม่อาจทราบวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนอันอาจมีผลต่อการตัดสินใจในการให้ข้อมูลส่วนบุคคลของตนเอง และอาจมีผลต่อความสงบเรียบร้อยต่อสังคมและศีลธรรมอันดีของประชาชนอีกด้วย จึงขอแจ้งมาตรการกำกับดูแลการแจ้งวัตถุประสงค์ของทางบริษัท ในขั้นตอนการขอความยินยอมจากเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลนั้น ต้องมีการขอความยินยอมโดยชัดแจ้ง โดยต้องมีการติดป้ายเตือน ณ จุดรับสแกน และข้อความเตือนในแอปพลิเคชันเพื่อแจ้งวัตถุประสงค์ให้ชัดเจน แยกส่วนต่างหากจากข้อความอื่นโดยให้มีถ้อยคำในลักษณะที่สื่อได้ว่า “ข้อมูลท่านที่สแกนไปนั้นสามารถย้อนมาระบุตัวบุคคลนั้นได้ไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม และให้เข้าใช้แอปพลิเคชันได้เฉพาะเจ้าของโทรศัพท์ผู้สแกนท่านเท่านั้น” หากบริษัทได้มีการดำเนินการดังกล่าวจะมีผลทำให้การขอความยินยอมในการเก็บรวบรวมข้อมูลท่านไม่ขัดด้วยกฎหมายตามมาตรา ๑๙ และเข้าข่ายฝ่าฝืนมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ.๒๕๖๒ (เก็บรวบรวมข้อมูลก่อนไหว่โดยมิได้รับความยินยอมโดยชัดแจ้ง) ซึ่งอาจมีโทษปรับทางปกครองตามมาตรา ๘๔ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ.๒๕๖๒ ต้องระวางโทษปรับทางปกครองไม่เกิน ๕ ล้านบาท

๒. ตามข้อ ๑ จึงเรียนประสานมายังท่านเพื่อร่วมกันตรวจสอบดูแลตามอำนาจหน้าที่และขอบเขตความรับผิดชอบในพื้นที่ของท่านหากพบการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายดังกล่าวขอให้บันทึกหลักฐานส่งแจ้งมายังศูนย์เฝ้าระวังการละเมิดข้อมูลส่วนบุคคล (PDPC Eagle Eye) สคส. เพื่อดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลต่อไป ทั้งนี้หากท่านพบว่าเป็นกรณีที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดตามกฎหมายอื่น หรือเป็นกรณีที่อยู่ในอำนาจหน้าที่และขอบเขตความรับผิดชอบของท่านขอให้ท่านพิจารณาดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของท่านแล้วแจ้งประสานมายัง สคส. เพื่อทราบเป็นข้อมูลในการบูรณาการเพื่อคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลของประชาชนร่วมกันต่อไป โดย สคส. มอบหมายให้ ร้อยโทฐานันดร สำราญสุข หัวหน้าศูนย์เฝ้าระวังการละเมิดข้อมูลส่วนบุคคล (PDPC Eagle Eye) หมายเลขโทรศัพท์ ๐๘๑ ๒๔๕ ๕๔๑๓ เป็นผู้ประสานงาน

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องจกขอบคุณยั้ง

ขอแสดงความนับถือ

พันตำรวจเอก

(สุรพงศ์ เปล่งข้า)

เลขาธิการคณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล

สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล

โทรศัพท์ ๐๒-๑๑๑-๘๘๐๐ ต่อ ๘๕๓๐ ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@pdpc.or.th

รายงานความคืบหน้าผลการดำเนินการ กรณี การใช้เทคโนโลยีสแกนม่านตาเพื่อแลกรับสินทรัพย์ดิจิทัล

.....

๑. ลำดับเหตุการณ์

วันที่ ๑๑ มิถุนายน ๒๕๖๘ โดยศูนย์เฝ้าระวังการละเมิดข้อมูลส่วนบุคคล (PDPC Eagle Eye) ได้มีการเฝ้าระวังและสังเกตการณ์ พบข่าวกรณีโครงการ Worldcoin ซึ่งก่อตั้งโดย Sam Altman (ผู้ร่วมก่อตั้งของ OpenAI) เป็นผู้ริเริ่มได้มีการเชิญชวนให้ประชาชนในหลายประเทศ รวมถึงประเทศไทยทำการสแกนม่านตาซึ่งเป็นเอกลักษณ์เฉพาะบุคคลผ่านเครื่อง Orb เพื่อแลกรับเหรียญดิจิทัลมูลค่าประมาณ ๘๐๐ - ๙๐๐ บาท โดยยืนยันตัวตนผ่านแอปพลิเคชัน World App หลังจากนั้นศูนย์เฝ้าระวังฯ ได้มีการลงพื้นที่เมื่อวันที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๖๘ เพื่อตรวจสอบรวบรวมข้อมูล

วันที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๖๘ สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (สคส.) ได้ทำหนังสือเชิญหน่วยงานเข้าร่วมประชุมหารือแนวทางการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลกรณีการใช้เทคโนโลยีสแกนม่านตาเพื่อแลกรับสินทรัพย์ดิจิทัล ในวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๖๘ โดยมีหน่วยงานที่เข้าร่วมประชุมดังนี้

- บริษัท ทีไอดีซี เวิลด์เวียร์ส จำกัด (เป็นบริษัทที่นำเข้าเทคโนโลยีสแกนม่านตา)
- บริษัท คอมเซเว่น จำกัด (มหาชน)
- บริษัท เจ.ไอ.บี. คอมพิวเตอร์ กรุ๊ป จำกัด
- บริษัท โทรคมนาคมแห่งชาติ จำกัด (มหาชน)
- บริษัท บิทคับ ออนไลน์ จำกัด (สำนักงานใหญ่)
- บริษัท เอ็ม วิชั่น จำกัด (มหาชน)
- กรมสอบสวนคดีพิเศษ
- กองบังคับการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับอาชญากรรมทางเทคโนโลยี
- กองบัญชาการตำรวจสืบสวนสอบสวนอาชญากรรมทางเทคโนโลยี
- สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์
- สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

สรุปผลการประชุมร่วมกันได้ดังนี้

โดยสรุปรายงานการประชุมหารือแนวทางการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล กรณีการใช้เทคโนโลยีสแกนม่านตาเพื่อแลกรับสินทรัพย์ดิจิทัล

ในการประชุมดังกล่าว สคส. ได้แจ้งให้ บริษัท ทีไอดีซี เวิลด์เวียร์ส จำกัด ดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

๑) ให้ บริษัทฯ ชี้แจงมาตรการการจัดเก็บข้อมูลหลังการสแกนม่านตา ว่ามีกระบวนการเก็บรวบรวม การลบหรือทำลายข้อมูลส่วนบุคคล เมื่อหมดความจำเป็นตามวัตถุประสงค์แล้วหรือไม่ มีการดำเนินการอย่างไร โดยให้ส่งเอกสารหรือหลักฐานทางอิเล็กทรอนิกส์การลบหรือทำลายดังกล่าวมาให้ สคส. ตรวจสอบ

๒) ให้ บริษัทฯ ชี้แจงมาตรการการควบคุมดูแลกรณีที่มีบุคคลเชิญชวนประชาชน เพื่อรับจ้างสแกนม่านตา การแจ้งเตือนประชาชนอย่าหลงเชื่อมีจางซีฟ้างให้ไปสแกน โดยย้ำเตือนว่าเงินค่าจ้างอาจเป็นเงินที่ผู้จ้างได้มาโดยผิดกฎหมายได้มีการดำเนินการอย่างไร ขอให้ส่งเอกสารหลักฐานประกอบ

ข้อมูลรั่วไหลเป็น “0”

๓) ให้ บริษัทฯ ชี้แจงมาตรการการแจ้งรายละเอียดขั้นตอนการทำงานของเครื่องมือการรักษาความมั่นคงปลอดภัย และรายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมดังกล่าว โดยเฉพาะอย่างยิ่งการขอความยินยอมต้องมีการขอความยินยอม โดยชัดแจ้ง การแจ้งวัตถุประสงค์ต้องแจ้งวัตถุประสงค์ให้ประชาชนทราบอย่างครบถ้วน เช่น ข้อมูลม่านตา จะถูกแปลงเป็นรหัสอย่างไร และใช้ทำอะไร บุคคลอื่นจะนำรหัสไปใช้ได้หรือไม่ โดยให้มีป้ายติดประกาศให้ชัดเจน ในสถานที่ที่จัดให้บริการเข้าสแกนม่านตา

วันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๖๘ สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (สคส.) ได้ทำหนังสือเชิญบริษัทฯ เร่งดำเนินการตามมาตรการ พร้อมทั้งได้เชิญบริษัทฯ เข้ามารายงานผลการดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล ในวันที่ ๔ กันยายน ๒๕๖๘ โดยมีหน่วยงานที่เข้าร่วมประชุมดังนี้

- บริษัท ทีไอดีซี เวิลด์ไวด์ จำกัด (เป็นบริษัทที่นำเข้าเทคโนโลยีสแกนม่านตา)
- บริษัท ดิลลิกี่แอนด์กิบบินส์ อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด (ตัวแทนในประเทศไทยของผู้พัฒนา World)
- บริษัท Tools for Humanity (TFH) (ผู้พัฒนา World)
- กองบังคับการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับอาชญากรรมทางเทคโนโลยี
- กองบัญชาการตำรวจสืบสวนสอบสวนอาชญากรรมทางเทคโนโลยี
- สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

สรุปผลการประชุมร่วมกันได้ดังนี้

โดยสรุปรายงานการประชุมหรือแนวทางการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล กรณีการใช้เทคโนโลยีสแกนม่านตา เพื่อแลกรับสินทรัพย์ดิจิทัล

ในการประชุมดังกล่าว สคส. ได้แจ้งให้ บริษัท Tools for Humanity (TFH) ดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

- ๑) ให้บริษัทฯ ระวังการเปิดจุดสแกนใหม่ ไม่เปิดจุดสแกนใหม่ในประเทศไทย จนกว่าการตรวจสอบจะแล้วเสร็จและปัญหาด้านกฎระเบียบได้รับการแก้ไข
- ๒) ให้บริษัทฯ จัดทำ ประกาศความเป็นส่วนตัว (Privacy Notice) และฟอร์มขอความยินยอม (Consent Form) ภาษาไทย
- ๓) ให้บริษัทฯ จัดกิจกรรม Hackathon หรือ Technical Assessment ในประเทศไทย หรืออื่น ๆ ตรวจสอบเครื่อง Orb ที่ใช้ในการสแกนม่านตา เพื่อแสดงการทำงานในวงกว้างอย่างสาธารณะ

วันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๖๘ บริษัท Tools for Humanity (TFH) ได้จัดงาน Orb Technical Deep Dive เพื่อให้เข้าร่วมตรวจสอบเชิงลึกด้านเทคนิคของอุปกรณ์ Orb โดยก่อนถึงกำหนดจัดงานสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (สคส.) ได้ทำหนังสือเชิญบริษัทฯ ภาครัฐเข้าร่วมตรวจสอบ โดยมีรายชื่อหน่วยงาน ดังนี้

- สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์
- สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์
- กองบัญชาการตำรวจสืบสวนสอบสวนอาชญากรรมทางเทคโนโลยี
- กองบังคับการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับอาชญากรรมทางเทคโนโลยี
- โรงเรียนนายร้อยตำรวจ
- คณะกรรมการการคุ้มครองผู้บริโภค
- คณะกรรมการการสื่อสาร โทรคมนาคม และดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม (ICT)
- สำนักงานพิสูจน์หลักฐานตำรวจ (สพฐ.)

ข้อมูลรั่วไหลเป็น “0”

เมื่อถึงกำหนดจัดงาน มีผู้เชี่ยวชาญด้านความมั่นคงไซเบอร์ ผู้ทรงคุณวุฒิ และประชาชนผู้สนใจเข้าร่วมมากกว่า ๘๐ ราย โดยมีหน่วยงานภาครัฐเข้าร่วมตรวจสอบอุปกรณ์ดังกล่าวจากรายชื่อที่ส่งหนังสือเชิญไป มีหน่วยงานที่มาเข้าร่วม ดังนี้

- สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์
- กองบัญชาการตำรวจสืบสวนสอบสวนอาชญากรรมทางเทคโนโลยี
- กองบังคับการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับอาชญากรรมทางเทคโนโลยี
- คณะกรรมการการคุ้มครองผู้บริโภค
- คณะกรรมการการสื่อสาร โทรคมนาคม และดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม (ICT)

ในการตรวจสอบมีการแบ่งกลุ่มเพื่อตรวจสอบในแต่ละประเด็น มีทั้งหมด ๕ กลุ่ม ๕ ประเด็น ประกอบด้วย

๑. การตรวจสอบความสอดคล้องของข้อมูลที่บริษัทนำเสนอ พิจารณาว่าข้อมูลเกี่ยวกับการทำงานของอุปกรณ์ Orb ที่บริษัท Tools for Humanity ขึ้นแจ่นั้น มีความถูกต้อง ครบถ้วน และสอดคล้องกับข้อเท็จจริงจากการทดสอบหรือไม่ รวมถึงการตรวจสอบความแตกต่างหรือความเหมือนกับรายละเอียดที่ปรากฏในเอกสารทางการของบริษัท

๒. การประเมินความปลอดภัยของแหล่งข้อมูล (Open Data & Closed Data) ตรวจสอบว่าแหล่งข้อมูลที่อุปกรณ์ Orb ใช้ ไม่ว่าจะเป็นข้อมูลแบบเปิด (Open Source / Open Data) หรือข้อมูลแบบปิด (Closed Data) มีมาตรการด้านความปลอดภัยเพียงพอหรือไม่ เพื่อป้องกันความเสี่ยงต่อการเข้าถึงโดยไม่ได้รับอนุญาตหรือการถูกนำไปใช้ในทางมิชอบ

๓. การทดสอบเทคโนโลยีการจับคู่ (Regulation / Matching Technology) วิเคราะห์ความถูกต้องและความน่าเชื่อถือของกลไกการจับคู่ทางเทคโนโลยี ว่าสามารถทำงานได้ตามมาตรฐานสากล ปลอดภัย และลดโอกาสการเกิดข้อผิดพลาดที่อาจนำไปสู่ความเสี่ยงด้านความมั่นคงของข้อมูลส่วนบุคคล

๔. การสร้างและประเมินแบบจำลองด้านความเป็นส่วนตัว (Privacy Model) ทดสอบการทำงานของโมเดลด้านความเป็นส่วนตัวว่า มีความสอดคล้องกับหลักกฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลและมาตรการด้านเทคนิคหรือไม่ รวมถึงการตรวจสอบความโปร่งใสในการปฏิบัติตามที่บริษัทได้ประกาศไว้บนเว็บไซต์ และเผยแพร่ต่อสาธารณะ

๕. การทดสอบระบบทำลายและลบข้อมูล (Data Deletion & Destruction Validation) ตรวจสอบเชิงปฏิบัติว่ากระบวนการลบและทำลายข้อมูลที่เกิดจากการใช้งานอุปกรณ์ Orb สามารถดำเนินการได้จริงและมีประสิทธิภาพ ไม่เหลือร่องรอยข้อมูลที่สามารถกู้คืนกลับมาได้ เพื่อให้มั่นใจในมาตรการปกป้องสิทธิของเจ้าของข้อมูลอย่างแท้จริง

จากงานดังกล่าว สามารถสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

ในงานดังกล่าว สคส. ได้แจ้งให้ บริษัท Tools for Humanity (TFH) ดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

๑. การลบทำลายใน orb ไม่สามารถพิสูจน์ทั้งกระบวนการในการดำเนินกิจกรรมการสแกนผ่านตา แลกเหรียญนี้ได้ เนื่องจากแม้ว่าจะลบทำลายไปแล้ว แต่ก็ยังสามารถย้อนกลับมายืนยันตัวบุคคลนั้นได้ หลักฐานที่ชัดเจนคือ สแกนเข้าบุคคลเดิมไม่ได้ จากการสังเกตการณ์ในงาน เมื่อผู้ที่เคยสมัครแล้วมีการลบแอปพลิเคชันออกหรือสมัครใหม่ มีการจดจำว่าเป็นบุคคลเดิมทำให้ไม่สามารถสมัครใหม่ได้ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าสามารถย้อนกลับตัวบุคคลที่เคยลงทะเบียนหรือสแกนผ่านตาไว้แล้วได้ จึงต้องแจ้งวัตถุประสงค์ให้ชัดเจนว่า “สามารถย้อนยืนยันตัวบุคคลผู้เข้ารับการสแกนได้”

ข้อมูลรั่วไหลเป็น “0”

๒. Iris Code ถือว่ามีที่มาจากข้อมูลชีวภาพของผู้สแกน การเปิดโอกาสให้นำไปให้ผู้อื่นใช้ ถือเป็นวัตถุประสงค์ที่ขัดต่อจริยธรรมการใช้ข้อมูลชีวภาพ จึงต้องแจ้งวัตถุประสงค์ให้ชัดเจนว่า “ผู้ที่ใช้งาน Iris Code ได้นั้น ต้องเป็นเจ้าของเครื่อง ซึ่งเป็นผู้สแกนมาแต่ตัวเอง บริษัทไม่มีวัตถุประสงค์ให้ผู้สแกนนำไปให้บุคคลอื่นใช้”

๓. ตรวจสอบ Privacy Notice ที่มีหลายเวอร์ชันแตกต่างกันอย่างไรมีวัตถุประสงค์ใด

หมายเหตุ** หากฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามอาจเป็นการขอความยินยอมที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๑๙ วรรคสาม อันเป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลส่วนบุคคลตามมาตรา ๒๖ ซึ่งเป็นข้อมูลส่วนบุคคลอ่อนไหว มีอัตราโทษตามมาตรา ๘๔ คือปรับทางปกครองไม่เกิน ๕ ล้านบาท

๒. สรุปความคืบหน้าผลการดำเนินการ

๑) สคส. แจ้งให้ บริษัท ทีไอดีซี เวิลด์ไวด์ จำกัด ดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล ในการประชุม เมื่อวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๖๘ โดยให้ดำเนินการตรวจสอบและชี้แจงข้อเท็จจริงตามมาตรการที่แจ้งในที่ประชุม ทั้ง ๓ ข้อ

๒) สคส. ได้ทำหนังสือถึง บริษัท ทีไอดีซี เวิลด์ไวด์ จำกัด เมื่อวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๖๘ ให้เร่งดำเนินการตามมาตรการ พร้อมทั้งได้เชิญบริษัทฯ เข้ามารายงานผลการดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล ในวันที่ ๔ กันยายน ๒๕๖๘ รายละเอียดปรากฏตามที่สรุปข้างต้น

๓) สคส. โดยศูนย์เฝ้าระวังการละเมิดข้อมูลส่วนบุคคล (PDPC Eagle Eye) ได้ดำเนินการติดตามเฝ้าระวังอย่างต่อเนื่อง

๔) สคส. แจ้งให้บริษัท Tools for Humanity (TFH) ดำเนินการตรวจสอบและแก้ไขการดำเนินการให้สอดคล้องกับกฎหมายพร้อมข้อสังเกต ก่อนเปิดจุดสแกนเพิ่มเติม

๕) สคส. ขอแจ้งประชาสัมพันธ์ ทั้งนี้ หากประชาชนผู้ใดได้รับความเสียหายตาม กฎหมายการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล สามารถใช้สิทธิร้องเรียนมายัง สคส. ได้ทาง ระบบรับคำร้องเรียน <https://complaint.pdpc.or.th> หรือโทร ๐๒-๑๑๑-๘๘๐๐ กด ๒ เรื่องร้องเรียน

.....
สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (สคส.)